

แผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของกรมการศาสนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ความเป็นมา

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ให้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต โดยหน่วยงานต้องมีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ต้องเป็นผลการประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน พร้อมทั้งดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงทุจริตโดยต้องเป็นการดำเนินการ หรือกิจกรรมที่แสดงถึงการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

การทุจริตคอร์รัปชันนั้นอาจเกิดขึ้นได้จากการกระทำการผิดโดยไม่เจตนา เพราะไม่มีความรู้ หรือเจตนาเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในการบริหารจัดการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคต ตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม ตัวอย่างเช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นๆ จากผู้ประกอบการ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการอนุมัติการออกใบอนุญาตประกอบกิจการใดๆ หรือแลกเปลี่ยนกับการละเว้น การยกเว้น หรือ การจัดการประมูลทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและพวกพ้อง เป็นต้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ มีการใช้อำนาจทางราชการโดยมิชอบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้องเนื่องผลประโยชน์ส่วนรวม ย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันราชการ และสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน

ความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๓ ด้าน

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังสื่อของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังสื่อของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กรรมการค่าศาสนาได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริตทั้ง ๓ ด้าน โดยเน้นเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการค่าศาสนาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการเรียกรับผลประโยชน์หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริตและการบริหารงานที่โปรดังสื่อและตรวจสอบได้เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดของบุคลากรกรรมการค่าศาสนา

ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict Of Interest : COI) หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ขัดกัน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interest ว่าหมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร มีประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ทับซ้อนมีหลายรูปแบบไม่จำกัดในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือทรัพย์สิน

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private interest)

หมายถึง สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าในทางบวกหรือลบ โดยครอบคลุมผลประโยชน์ด้านการงาน หรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อน ญาติ คู่แข่ง เมื่อได้เจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์สาธารณะ (Public interest)

หมายถึง ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ประโยชน์ของบุคคล และไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มคน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)

เป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตคอร์รัปชัน

การคอร์รัปชัน คือการทุจริตในระดับที่สูงสุด ส่วนความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม (ผลประโยชน์ทับซ้อน) ถือว่าเป็นความผิดระดับต้น บางกรณียังไม่ใช่การ “คอร์รัปชัน” แต่เป็นพฤติกรรมที่อาจเป็นต้นเหตุของการคอร์รัปชันได้

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสมอ รูปแบบพฤติกรรมที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเข้าข่ายความขัดแย้ง ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคมไทย ได้แก่

(๑) การรับของขวัญหรือรับผลประโยชน์ คือ การรับของขวัญและความสะดวกสบายที่เกินความเหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลต่อบุคคลในการปฏิบัติงานในหน้าที่ในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญ การรับของขวัญ มีได้ในหลายรูปแบบ เช่น การลดราคาของที่ซื้อให้ การเลี้ยงอาหารอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนการให้ความบันเทิง ในรูปแบบต่างๆ ตัวอย่างเช่น

- เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทตนชนะการประมูล รับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

- บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาทแก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมา และปีนี้ เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นพิเศษ โดยลัตคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

- เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจและได้รับความบันเทิง ในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำนิจฉัยหรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรมหรือเป็นไปในลักษณะ ที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ เป็นต้น

(๒) การหาประโยชน์ให้ตนเอง (Self-Dealing) คือ การหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกร้าง จากตำแหน่งหน้าที่ มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง ตัวอย่างเช่น

- เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทตนเองหรือบริษัทครอบครัวได้รับงานเหมาจากรัฐ หรือฝ่ายลูกหนานเข้าทำงาน

- การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์ สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

- ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเข้ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่ หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่ เป็นต้น

(๓) การทำงานหลังเกษียณ (Post-Employment) คือ การไปทำงานหลังออกจากราชการ โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองและพวกร้าง หรือลาออกจากราชการเพื่อไปทำงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจการประเภทเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

- ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้ว ใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

- การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงาน โดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย

- ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพอกราชการไปทำงานในบริษัท ผลิตหรือขายยา เป็นต้น

๔) การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) คือ การเป็นที่ปรึกษาหรือตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่แข่งขัน หรือรับงานจากหน่วยงานต้นสังกัด นอกจากนี้ ยังรวมถึงการใช้เวลาและเครื่องมือของรัฐในการทำงานพิเศษภายนอกที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานด้วย ตัวอย่างเช่น

- เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการเพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นเกิดความน่าเชื่อถือกว่าบริษัทคู่แข่ง

- เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

- ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษที่เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ที่ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบเป็นต้น

๕) การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำข้อมูลลับของทางราชการไปเปิดเผย เพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่นๆ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพากพ้อง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากการข้อมูลเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น

- เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

- เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการขายโตรคณाचมทราบคุณลักษณะ (Spec) วัสดุ อุปกรณ์ ที่จะใช้ในการวางแผนขายโตรคณाचม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล เป็นต้น

๖) การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ช่วยวาระในกิจการที่เป็นของส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐและทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์ ตัวอย่างเช่น

- ข้าราชการนำรถหลวงมาใช้ส่วนตัว

- เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ขับรถยนต์ของส่วนราชการนำน้ำมันในรถไปขายและนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนต้น ทำให้ส่วนราชการต้องเสียบประมาณเพื่อซื้อน้ำมันจำนวนมากกว่าที่ควรจะเป็นพุทธิกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริตเบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๗) การนำโครงการสาธารณสุขในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling) คือ การใช้บสาธารณสุขในการหาเสียง หรือนำโครงการสาธารณสุขเขตเลือกตั้งของตน ตัวอย่างเช่น

- นักการเมืองในจังหวัดขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานลงในจังหวัดโดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

- การใช้บสาธารณสุขในการหาเสียง

- รัฐมนตรีอนุมัติโครงการลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน กรรมการศาสนา

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ ลงโทษทางวินัยร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรอย่างกว้างขวาง
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีบรรยายการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
๒	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร ไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย สร้างความไม่สงบต่อการปฏิบัติงาน

ระดับความเสี่ยง (Degree of risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ)

$$\text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ} = \text{ระดับความเสี่ยง}$$

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๗	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๙	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๙	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					

จากตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk) จะสามารถแสดงสถานะความเสี่ยงออกตามรายสี เช่น เหลือง ส้ม แดง จะทำให้สามารถกำหนดระดับสถานะของความเสี่ยงแต่ละประเด็นได้

ตารางระดับสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสี)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๖ - ๒๕	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุดยกเลิก เปลี่ยนแปลงกิจกรรม
ระดับความเสี่ยงสูง (High)	๑๐ - ๑๕	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	๕ - ๙	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	๑ - ๔	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง

กรรมการศาสนา จึงได้นำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงตามประเด็น ดังนี้

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต กรรมการศาสนา

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน		
		โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ระดับ ความเสี่ยง
๑. การออกใบอนุญาต การต่ออายุหนังสือ เดินทางผู้เผยแพร่ ศาสนาชาวต่างประเทศ	การรับผลประโยชน์หรือการ เรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ	๓	๓	๙
๒. การออกใบอนุญาต การจัดตั้งหน่วย เผยแพร่ศีลธรรมทาง พระพุทธศาสนา	การรับผลประโยชน์หรือการ เรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ	๒	๓	๖
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง พัสดุไม่เป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด	การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตาม ระยะเวลา หรือมีการจัดหาพัสดุที่ไม่ เป็นไปตามข้อกำหนดมาทดแทน	๓	๓	๙
๔. การใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการใน เรื่องส่วนตัว	การนำวัสดุอุปกรณ์ของทางราชการ ในเรื่องส่วนตัว	๔	๔	๑๒

การจัดลำดับความเสี่ยง กรรมการศาสนา

กรรมการศาสนาได้วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน
สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้ดังนี้

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๑	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการในเรื่องส่วนตัว	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงสูง ๑๒)
๒	การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุไม่เป็นไปตามระยะเวลา ที่กำหนด	ลำดับ ๒ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง ๙)
๓	การออกใบอนุญาตการต่ออายุหนังสือเดินทาง ผู้เผยแพร่ศาสนาชาวต่างประเทศ	ลำดับ ๒ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง ๙)
๔	การออกใบอนุญาตการจัดตั้งหน่วยเผยแพร่ศีลธรรม ทางพระพุทธศาสนา	ลำดับ ๓ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง ๖)

สรุปภาพรวมผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน กรมการศาสนา

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ๔ ประเด็นความเสี่ยง อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมากและระดับความเสี่ยงปานกลาง ต้องดำเนินการแก้ไขหรือมีมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ลำดับ	กระบวนการ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง
๑	การใช้ทรัพย์สินของทางราชการในเรื่องส่วนตัว	สูงมาก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดและการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ ๒. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ การใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายโดยเคร่งครัด ๓. ควบคุมการเบิกจ่าย และสร้างจิตสำนึกที่ดี โดยจัดกิจกรรมในหน่วยงานในการแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทุกช่องทางของกรมการศาสนา
๒	การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ไม่เป็นไปตามระยะเวลา ที่กำหนด	ปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้างและโภชนาจากการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. ให้สำนัก/กองจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี โดยเทียบกับความเป็นจริงในปีที่ผ่านมา ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกฎหมายอย่างเคร่งครัด
๓	การออกใบอนุญาต การต่ออายุหนังสือเดินทาง ผู้เผยแพร่ศาสนา ชาวต่างประเทศ	ปานกลาง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การประกาศนโยบายและเจตจำนงของผู้บริหาร และบุคลากรในกรมการศาสนา เรื่อง การปฏิบัติงาน ที่เปิดเผยไปร่ำสี ตรวจสอบได้ และการปฏิบัติตามนโยบายเจตจำนงอย่างเคร่งครัด ๒. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม มาตรการส่งเสริมความโปร่งใส ในการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต มาตรการป้องกันการรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ๓. จัดทำแผ่นประชาสัมพันธ์ไม่รับของขวัญเผยแพร่ ภายในหน่วยงาน

ลำดับ	กระบวนการ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง
๔	การออกใบอนุญาต การจัดตั้งหน่วยเผยแพร่ ศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา	ปานกลาง	<p>๑. การประชากันโดยบ่ายและเจตจำนงของผู้บริหารและบุคลากรในกรรมการศาสนา เรื่อง การปฏิบัติงานที่เปิดเผยໂປ່ງໃສ ตรวจสอบได้ และการปฏิบัติตามนโยบายเจตจำนงอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม มาตรการส่งเสริมความໂປ່ງໃສ ในการจัดซื้อจัดจ้าง มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต มาตรการป้องกันการรับสินบน มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ</p> <p>๓. จัดทำแผ่นประชาสัมพันธ์ไม่รับของขวัญเผยแพร่ภายในหน่วยงาน</p>

แนวทางการป้องกันการรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนในทางราชการ

กลุ่มพัฒนาระบบริหาร ได้วิเคราะห์แนวทางในการป้องกันการรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อน ของกรรมการศาสนา ดังนี้

๑. การประชากันโดยบ่ายและเจตจำนงของผู้บริหารและบุคลากรในกรรมการศาสนา เรื่อง การปฏิบัติงานที่เปิดเผยໂປ່ງໃສ ตรวจสอบได้ และการปฏิบัติตามนโยบายเจตจำนงอย่างเคร่งครัด และปรับปรุงช่องทางการให้บริการโดยใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยเพื่อความรวดเร็ว ความໂປ່ງໃສ ตรวจสอบได้

๒. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ไม่รับของขวัญของหน่วยงานเพื่อป้องกันการรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. การให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานทราบว่าการกระทำแบบใดไม่สามารถทำได้ หรือสามารถทำได้เพื่อไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ การประชุม บอร์ด KM

๔. การรายงานการประเมินคุณธรรมและความໂປ່ງໃສในการดำเนินงานของกรรมการศาสนา

(นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์)

อธิบดีกรมการศาสนา

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๔